

Posudek oponenta bakalářské práce

Ateliér: Hradečný & Hradečná / FA ČVUT
Autor: Adam Doskočil
Název bakalářské práce: Lihovar Nižbor
Akademický rok: 2024/2025

Předně – vlastní záměr je skvělý. Ostatně vždyť také zadání přímo reaguje na komunikaci se samosprávami křivoklátských obcí a lihovar navíc v Nižboru v minulosti býval, byť na jiném místě. Úvaha, na jejímž konci je kombinace obnovy tradice, vzniku nových pracovních míst v obci a zároveň rozšíření jejího již dnes poměrně bohatého spektra turistických aktivit, je tedy rozhodně smysluplná.

Aby však mohly být podobné, tj. relativně drobné, poetické, avšak pro rozvoj venkova důležité záměry – bez ohledu na to, zda se jedná o soukromé či obecní investice – dotaženy do zdárného konce, je třeba, aby byla adekvátně nastavena i veškerá další rozhodnutí v procesu jejich vzniku. A nejen proto, že peněz nebývá nazbyt – venkovské prostředí je specifické i v řadě jiných aspektů...

Klíčové je tedy už samotné umístění. Autor zvolil nezastavěnou plochu v blízkosti mostu přes Berouнку, a to konkrétně nivní louku, která tvoří její převážnou část a představuje místo, kde se do řeky vlévá Habrový potok. Plocha se sice dle územního plánu nachází v rámci zastavitelného území, ale vyjma menší vyvýšené části s parkovištěm leží celá v záplavovém území.

Odhlédnu-li od toho, zda by díky tomu areál bylo vůbec možné na louku umístit, pak by – jak autor i navrhuje – takové situování vyžadovalo realizaci poměrně robustních (tj. drahých) opatření (opěrné stěny, rozsáhlé navážky, izolace proti tlakové vodě atd.), která nejen, že do intravilánu dvoutisícové obce vnáší de facto až městské prvky, ale předně jinak sympatickému záměru poněkud podráždí nohy.

Přitom pokud by byla využita plocha parkoviště u předpolí mostu, která nyní navíc krásou zrovna neoplývá, rázem by řada případných problémů odpadla. A i most si o uvození domem vlastně říká. Výrazně by se tím zkrátily přípojky sítí, jednodušeji by se zakládalo a přímým napojením na hlavní silnici by se zlepšila i obslužnost areálu. Z hlediska architektury by se přitom nemuselo tolik změnit.

I když ani rozhodnutí akcentovat / stvrdit novostavbou terénní hranu, která vznikla v 70. letech společně s parkovištěm a představuje tak relikv z doby, kdy podobu měst a obcí diktovala doprava, nepovažuji za šťastné. Zvláště na schwarzplanu zalomený půdorys totiž působí dosti cizorodě. Tvarové zjednodušení by proto prospělo jak urbanismu obce, tak i architektuře vlastního objektu.

Umístění na louce nálevkovitého tvaru pak dále způsobuje, že areál je třeba situovat až v její hloubi u řeky a uvozuje jej tak rozlehlá plocha. Kdyby byla více sevřená budovami, snad by se dala nazvat dvorem. Takto jde ale o poněkud beztvaré a díky zámkové dlažbě i lacině vyhlížející prostranství, orientované navíc na jih bez jediného stromu. Inu, dokážu si představit i vlídnější entrée...

Vlastní objekty jsou pak řešeny racionálně, odpovídají provozu lihovaru. Pochybnosti mám ale o pozici prodejny bez přímé vazby na sklad či WC pro personál. Ale třeba by to v takto malém provozu přece jen fungovalo. Co by ale zasloužilo pozornost určitě, je slepá chodba v přízemí bytového domu. A na „dvoře“ pak postrádám nějakou venkovní krytou část nebo alespoň markýzy před vstupy.

Dispozice bytů jsou standardní. Vítám pavlač, obzvlášť na venkově jde o vděčný motiv. Nicméně celkově má dům snad až příliš městský charakter a celá hmotová kompozice působí spíše jako bytový dům s malou palírnou než jako lihovar s přidaným bydlením. Při velikosti pozemku se vkrádá myšlenka, zda je nutné, aby byl obytný dům patrový, resp. při pohledu z řeky vlastně třípodlažní...

Co se týče standardu bydlení, je otázkou, zda byty pro zaměstnance musí být velkoryse otevřené do krovu. V opačném případě by totiž střechu bylo možné udělat třeba i z obyčejných lepených vazníků. Architektonicky by se opět mnoho nezměnilo, ale z finančního hlediska bychom nepochybně udělali další krok vstříc realizovatelnosti celého záměru.

Skeptický jsem také k umístění veškerých technologií (tj. kromě vybavení lihovaru vlastně těch vůbec nejdražších komponent v celém areálu) do suterénu zřejmě pod úroveň povodně Q20 nebo Q100. Nedůvěru ve mně vzbuzují jak dveře směrem k řece, tak především dvojice vzduchotechnických výdechů. Průběh této úrovně bych pak rozhodně chtěl vidět ve výkresech – jde o zásadní informaci.

Podobně bych očekával více informací i na téma navážek – minimálně bych rád viděl v koordinační situaci přesné vyznačení jejich rozsahu a následné zkoordinování těchto informací s dalšími zobrazeními – tj. třeba v řezech. Ovlivní to jak rozmístění zařízení staveniště, tak pořadí dalších kroků. Z hlediska bytového domu by pak bylo asi vhodné realizovat nejprve opěrnou zeď a poté řešit násypy.

Nejen technické části by pak prospěla větší preciznost, neboť práce je plná různých „dětských nemocí“. Chybějící obecní úřad ve schwarzplanu, absence požárně nebezpečného prostoru u okna varny, nenapojení prodejny na inženýrské sítě (min. elektro) nebo tepelné mosty v řezu ale asi nejsou chybami, které by značily, že autor daným problematikám nerozumí. Plynou spíše z roztržitosti...

Kromě větší pozornosti by pak práci obecně slušel citlivější přístup k venkovskému prostředí. Postrádám určitou „selskost“ v uvažování nad tím, co které rozhodnutí v reálu znamená, a jaká technická řešení to generuje. Proto, ačkoliv jde o v principu dobře zvolený záměr, díky tomu, že v řadě momentů klopýtá, navrhuji hodnocení D.

Ing. arch. Vít Podráský, Praha, 9. 6. 2025